

Број: 01/3-50-1-3-2/07
Сарајево, 14. маја 2007. године

ЗАПИСНИК
са Округлог стола Комисије за спољну трговину и царине
Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине о теми
"Анализа законске регулативе у функцији заштите домаће производње "
одржаног 13. марта 2007. године

Округли сто Комисије за спољну трговину и царине Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ одржан је 13.03.2007. године, са почетком у 10 часова.

Након поздравних ријечи, Сњежана Рајилић, предсједавајућа Комисије, рекла је да је Комисија на 2. сједници, одржаној 27. фебруара 2007. године, у оквиру свог дјелокруга одлучила да организује Округли сто о теми: "Анализа законске регулативе у функцији заштите домаће производње" с циљем доприноса побољшању стања у пољопривреди и смањења спољнотрговинског дефицита. Истакнула је да домаћу производњу првенствено треба заштитити кроз царинске тарифе, акцизе и остале мјере, а потом је изложила дневни ред Округлог стола.

У складу са дневним редом, након уводне ријечи предсједавајуће Сњежане Рајилић, присутнима су се обратили:

Јерко Иванковић Лијановић, други замјеник предсједавајуће Комисије, на почетку свог излагања нагласио је да држава БиХ има велику срећу што за предсједавајућу овако важне комисије има младу и амбициозну жену, одлучну да се ураде промјене; те министра спољне трговине и екоомских односа који је јасно казао да није под утицајем увозних лобија и да ће заштитити интересе домаћих произвођача. Рекао је да проблеме који су тема Округлог стола најбоље знају они који су директно укључени у производњу и који се с њима свакодневно сусрећу у пракси те да очекује од њих да их наведу како би их заједно покушали ријешити. На крају излагања навео је менаџерски примјер једног великог произвођача обуће који је послао своје менаџере у Африку да истраже тржиште, а сваки од њих се вратио са другачијим закључком.

Шемсудин Мехмедовић, члан Комисије, укратко је изложио циљеве Округлог стола, а потом навео неколико апсурдних ситуација: иако је БиХ једна од богатијих земаља питком водом, увозна минерална вода у одређеним дијеловима БиХ јефтинија је од домаће. Као циљеве које је Комисије поставила пред себе навео је измјену Закона о царинској политици, у смислу балансирања царинске тарифе, односно царинске стопе, тако да иде у прилог домаћим произвођачима.

Сматра да би се измјенама и допунама Закона требало смањити црно тржиште, сива економија, те поштовати међународни уговори у слободној трговини.

Након евидентирања проблема Округлог стола, требало би дјеловати у два правца. Први, дужи али сигурнији, јесте да се прије измјена закона сачини анализа, уз сагласност УИОБиХ, те уз мишљења ресорног министарства, зависно од проблематике и експерата из појединих области. Затим би измјене биле усмјерене ка Савјету министара БиХ, односно одговарајућем министарству, након чега би Савјет министара БиХ предложио измјене и допуне Закона и упутио га у парламентарну процедуру.

Навео је конкретне примједбе на висину царинских стопа на увоз пшенице, нафте и нафтних деривата, кафе, денатурисаног алкохола, акциза на дуван и дуванске производе.

Душко Богдановић, директор Сектора за макроекономски систем у Спољнотрговинској комори БиХ рекао је да има осјећај да се ипак нешто мијења у односу структура власти према привреди и економији у цјелини. Сматра да велики проблем представља нелојална конкуренција на тржишту. Као начин заштите домаће производње навео је тзв. класичне баријере као што су царине, сезонске царине, увозне дозволе, робни контингенти, квоте и прелевмани, али је навео да су ове баријере истовремено и баријере слободом кретању робе и капитала. Осврнуо се на споразум ЦЕФТА-е, на његове позитивне и негативне ефекте. Као позитиван ефекат истакао је чињеницу да нам се отвара велико тржиште са преко 50 милиона становника. Као могућност заштите домаће производње према споразуму ЦЕФТА навео је дозволу предузимања антидампинга, затим примјену члана 6. ГАТ-а, дозволу подизања рестриктивних увозних мјера ограниченог трајања на *erga omnes* основи у складу са WTO-ом итд. Навео је да се Спољнотрговинска комора БиХ залаже за заштиту бх. привреде подизањем конкурентности. Као мјере за повећање конкурентности наводи одређивање и оспособљавање институција за праћење дампинга, интензивније коришћење билатералних и општих заштитних мјера увоза, те озбиљне реформе пореског система. Слаже се са констатацијама о потреби конкретних измјена када је ријеч о царинама, акцизама итд, али поставља питање: "Зашто толико дуго чекамо?" Друго питање Душка Богдановића односило се на увоз и извоз. Сложио се тврдњом да увозимо и оно што треба и оно што не треба, а његово питање је гласило: "Зашто не извозимо?"

Предложио је пореско растеређење бх. привреде и мјере за стимулисање извоза према предлозима СТКБиХ, успостављање и стварну примјену свих процедура, контроле прехранбене и друге робе према стандардима ЕУ и WTO.

Садик Бахтић, предсједавајући Комисије за финансије и буџет Представничког дома, истакао је да Савјет министара БиХ треба да донесе мјере, прописе и законе којим треба обезбиједити пословни амбијент за што већу производњу домаћих производа и већа улагања.

Ведад Хаџимусић, помоћник Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, критички се осврнуо на чињеницу да је Законом о флашираним водама регулисано да се формира Комисија која ће издавати сертификате за сваку воду, али до сада није почела с радом.

Жарко Карачић, министар привреде Западнохерцеговачког кантона, и **Анте Петрић**, министар пољопривреде, водопривреде и шумарства Посавског кантона, предложили су: да се нађе начин да се банкарски систем прилагоди пољопривреди; бољу и квалитетнију контролу увоза пољопривредних производа; успостављање министарства пољопривреде на државном нивоу.

Мухидин Алић, предсједник Секције дистрибутера прометника нафте и нафтних деривата при Привредној комори Федерације, предлажио је: да за све нафтне деривате царинска стопа буде 0%, а да се акцизе увећају за износ царине; међудржавну размјену података како би се спријечио криминал и шверц.

Сеад Јелеч, секретар Удружења пољопривредника у БиХ, рекао је да је законом регулисано да Федерална влада одваја минимално 3% за стимулацију пољопривредне производње, иако је стратегијом Федерална влада усвојила да је Федерација дужна да за ту намјену издвоји 6%.

Сабрија Шерифовић, помоћник министра спољне трговине и економских односа БиХ, констатовао је да је врло велико учешће трговине у економским односима у БиХ. Трговина чини 90%, а током посљедњих годину–двје и 100% вриједности друштвеног бруто производа, док је просјечно учешће трговине у друштвеном бруто производу у свијету 40%.

Даље, географска дистрибуција робног промета у БиХ је врло неповољна. Скоро сав извоз и увоз наше земље концентрисан је на европске земље, док су огромна тржишта, четири остала континента, за нас још увијек неоткривена. Још увијек је недовољна заступљеност приватног сектора у робном промету, јер око 50% приватног сектора учествује са око 50% у нашем укупном друштвеном производу. Осврнуо се на робне размјене БиХ са иностранством у 2006. години, те навео податак да је укупан обим спољнотрговинске размјене БиХ у 2006. години износио 16,5 милијарди КМ. У 2006. години БиХ је увезла робу у вриједности од око 11 милијарди КМ, што је за свега 1,38% више у односу на претходну годину, када је вриједност извоза била 11 милијарди КМ. Увоз је био већи за 18,25% у односу на 2004. годину. Као резултат свега, када је ријеч о земљама у окружењу, првенствено Србију и Хрватску, покривеност извоза увозом креће се око 50%. Рекао је неколико ријечи о ЦЕФТА споразуму, који је потписан 19. децембра 2006. године у Букурешту. Нагласио је да Министарство спољне трговине и економских односа припрема предлог овог споразума за упућивање на ратификацију. Ступањем на снагу споразума, што ће се десити након његове ратификације, престаће да важе билатерални споразуми са сваком од земаља са којима имамо постојеће споразуме о слободној трговини.

Након наведених излагања **учесници у дискусији** били су:

Адмир Капо, представник НВО "Купујмо и користимо домаће", навео је чињеницу да је БиХ у периоду од 01.01.2000. до 31.12.2006. направила дефицит у износу од 14 милијарди и 451 милион КМ. Према Агенцији за запошљавање, једно радно мјесто кошта 20.000 КМ, што значи да БиХ годишње, на име дефицита, губи 288. 900 радних мјеста. У претходно наведеном периоду, наш дефицит са Р. Хрватском износи преко 10 милијарди КМ, са Р. Словенијом скоро 6 милијарди КМ, а са Р. Србијом преко 2 милијарде КМ, што значи да укупан дефицит са сусједним земљама износи око 45%. То је довољан показатељ да наши закони, у односу на законе сусједних земаља, дјелују дестимулативно на наше привреднике.

Марко Дамјановић, власник Посавске коке Орашје, потпредсједник Групације перадара и произвођача сточне хране у Федералној привредној комори, рекао је да су цијене капитала и рокови враћања капитала под условима под којима се нуде неприхватљиви. Навео је да је некада давно постојала визија макроекономског развоја те, да је заживјела и угледала свјетлост дана, на овом Округлом столу причало би се о нечем другом и у другачијим околностима. На крају се обратио комисијама и влади те тражио од њих да почну да раде свој посао како би свима било боље.

Шефкија Ботонић, из Привредне коморе Зеничко-добојског кантона, образложио је ситуацију и при томе навео податак да у овом кантону има око 70.000 незапослених, што значи да је стопа незапослености већа од стопе запослености.

Као веома важну чињеницу истакао је потребу доношења закона о заштити домаће производње, хармонизације прописа у БиХ, постављавање једнаких услова за привређивање као што је то случај код сусједних земаља, те стимулисање фирми које извозе и предложио да се препоруке и закључци прослиједи и ПК.

Ранко Топић, из Привредне коморе регије Бања Лука и Привредне коморе РС, истакао је да су урађене измјене пореза на акцизе, да је усаглашен предлог и упућен Министарству финансија РС-а и УИОБиХ. Царинске тарифе су усаглашене и предлог је упућен Савјету министара БиХ. Предложио је да се покуша анексом уговора о ЦЕФТА-и, посебно када су у питању дампинг цијене и рад привредних субјеката на простору ЦЕФТА-е, регулисати да цијена производа буде идентична цијенама производа који се продају на њиховом домаћем тржишту. Предложио је да се најкасније у року од шест мјесеци предложи Парламентарној скупштини БиХ укидање царине на увоз сировина репроматеријала и опреме.

У име Удружења незапослених и Удружења пензионера, предложено је отварање нових радних мјеста и побољшање материјално-социјалног статуса.

Адем Ибрахимпашић из Бихаћке пивоваре сматра да домаћа власт фаворизује стране увознике и искрено се нада да је ово нови почетак који у сваком случају охрабрује. Навео је неколико закона за које сматра да битно умањују конкурентност на домаћем тржишту, а то су: Закон о измјенама и допунама Закона о акцизама, Закон о ПДВ-у, Закон о царинској тарифи, Закон о експропријацији, те Одлука о мјерама заштите домаће производње од прекомјерног увоза.

Адем Ибрахимпашић, у виду закључка, ради подизања конкурентности бх. производа на страном и домаћем тржишту, предложио је да се сировине, репроматеријал, опрема и резервни дијелове који се не производе у БиХ ослободе царинских оптерећења у потпуности.

- У царинској политици и тарифи треба навести категорије, квоте и контингенте с посебним освртом на сезонски контингент, као заштиту домаће производње и одржавање стабилности цијена али и праћење конкуренције домаћих производа, што је уједно инструмент повезивања трговине и производње.

- Треба повећати правну сигурност извозника и правну регулативу учинити стабилнијом, једноставнијом и лакшом за спровођење, те одредити граничне прелаза и службе за санитарну и фитосанитарну заштиту које ће радити свакодневно 24 сата.

- Треба убрзати формирање овлашћених институција и института за сертификавање домаће робе и квалитетнији пријем и пуштање у промет увозне робе и извршити њихово акредитовање.

Шевал Суљкановић, из "Бимала" Брчко, сматра да је потребно предузети мјере с циљем заштите домаће производње које нису у супротности са већ потписаним споразумима који обезбеђују квалитетне инструменте и обавезу примјене. Као важну ствар истиче потребу да се посебна пажња посвети мјерама нецаринске заштите. Веома важним сматра и укрупњавање пољопривредних газдинстава уз упоредно стимулисање ситних произвођача да формирају задруге и удружења. Сугерисао је да би привредним субјектима требало омогућити да мјеницама покривају царински увоз, за разлику од тренутне ситуације, гдје је законом предвиђено да покриће може бити само готовинско или путем гаранције.

Светозар Михајловић, представник дуванске индустрије, исатакао је задовољство због чињенице да су препознати проблеми ове бранше. Сматра да је потребно донијети Закон о дувану и Закон о акцизама или пак измијенити садашњи закон, јер су лобији у БиХ веома јаки и наметнули су садашњи Закон о акцизама.

Един Мулахасановић, из ФДС-а, навео је фрапантне податке да је БиХ у периоду од 1996. до 2006. године увезла 77.000 тона цигарета, у вриједности преко 5 милијарди КМ. Само из Републике Хрватске током 2006.године увезено је 3.000 тона цигарета. Рекао је да сматра да Управа за индиректно опорезивање мора формирати апсолутни износ акцизе.

На крају, присутнима се обратила **Сњежана Рајилић**. Рекла је да ће на основу расправе учесника бити сачињен дорађени записник у који ће бити уврштени предлози закључака на Комисији и који ће бити коначно усвојен. Комисија ће на сједници на коју ће бити позвани представници Министарства спољне трговине и економских односа, Министарства финансија, те представници Спољнотрговинске коморе БиХ утврдити одређене предлоге који ће бити достављени Парламентарној скупштини БиХ и Савјету министара БиХ.

Округли сто Комисије за спољну трговину и царине Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ о теми: "Анализа законске регулативе у функцији заштите домаће производње" завршен је у 16 часова.

Саставни дио Записника је транскрипт са Округлог стола.

Секретар Комисије
др Зијад Хасић

Предсједавајућа Комисије
Сњежана Рајилић

